



## ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ЗАХИРАМЖ

2017 оны 05 сарын 10 өдөр

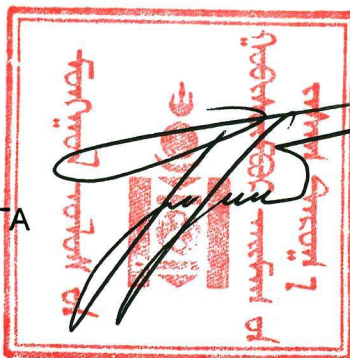
Дугаар А/127

Чойр

### Аймгийн Засаг даргын шагналын журам шинэчлэн батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1.6.а, 29.1.6.к, 29.2, 30 дугаар зүйлийн 30.1.15, Захиргааны ерөнхий хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.1, 43.2, Засгийн газрын 1997 оны "Аймаг, нийслэлийн Засаг даргаас олгох шагналын тухай" 54 дүгээр тогтоолыг үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1. "Аймгийн Засаг даргын шагналын журам"-ыг хавсралтаар шинэчлэн баталсугай.
2. Журмын хэрэгжилтэнд хяналт тавьж ажиллахыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын дарга /Д.Содном/-д үүрэг болгосугай.
3. Энэхүү захирамж гарсантай холбогдуулан аймгийн Засаг даргын 2014 оны А/337, 2015 оны А/393, 2017 оны А/42 дугаар захирамжуудыг 2017 оны 05 дугаар сарын 11-ний өдрөөс эхлэн тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.



ЗАСАГ ДАРГА

Г.БАТСУУРЬ



## АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ШАГНАЛЫН ЖУРАМ НЭГ.НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1. Аймгийн Засаг даргаас олгох шагналын төрөл, болзол, тавигдах шаардлага, шагналд нэр дэвшүүлэх, уламжлах, өргөн мэдүүлэх, түүнийг хүлээн авч судлах, шийдвэрлэх, шагналыг гардуулахтай холбогдсон харилцааг энэхүү журмаар зохицуулна.

1.2. Аймгийн төрийн захиргаа, нийгэм, эдийн засаг, хөдөө аж ахуй, соёл урлаг, спорт болон бусад салбарыг хөгжүүлэх үйлсэд хувь нэмрээ оруулж, идэвх санаачилга, үр бүтээлтэй ажилласан ажилтан, албан хаагч, иргэд, байгууллага, хамт олныг энэ журмын дагуу шагнаж, урамшуулна.

### ХОЁР. ШАГНАЛЫН ТӨРӨЛ

2.1. Аймгийн Засаг даргаас олгох шагнал нь дараах төрлүүдтэй байна. Үүнд:

- 2.1.1. Аймгийн “Хүндэт дэвтэр”-т бичигдсэн дурсгалын гэрчилгээ;
- 2.1.2. Аймгийн “Аварга малчин” цол, тэмдэг;
- 2.1.3. Аймгийн “Алдарт уяач” цол, тэмдэг;
- 2.1.4. Аймгийн “Оны онцлох байгууллага”;
- 2.1.5. Аймгийн “Оны онцлох хүн”;
- 2.1.6. Аймгийн Засаг даргын “Жуух бичиг”;

### ГУРАВ. ШАГНАЛ ОЛГОХ БОЛЗОЛ, ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

3.1. Аймгийн Засаг даргын шагналд тодорхойлогдож байгаа нэр дэвшигч нь дор дурдсан болзол, шалгуурыг хангасан байна. Үүнд:

3.1.1. **Аймгийн “Хүндэт дэвтэр”-т бичиж, дурсгалын гэрчилгээ олгох;**

Монгол Улсын баатар, Монгол Улсын Хөдөлмөрийн баатар, Монгол Улсын Ардын болон Гавьяат цолтон, Төрийн шагнал хүртсэн болон орон нутгийн хөгжилд бодитой хувь нэмэр оруулж, хөдөлмөрийн өндөр амжилт, үр бүтээл гаргасан иргэдийн нэрийг бичиж алдар гавьяа, сайн үйлс, үлгэр дууриалыг алдаршуулж, аймгийн “Хүндэт дэвтэр”-т бичиж дурсгалын гэрчилгээ хадгалуулна.

3.1.2. **Аймгийн “Аварга малчин” цол, тэмдэг;**

Эрчимжсэн мал аж ахуй болон мал маллагааны арга ажиллагааг боловсронгуй болгох, малын үүлдэр угсааг сайжруулах, нутгийн шилмэл омог бий болгох, малын ашиг шимийн гарц, чанарыг нэмэгдүүлэх, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг өсгөх болон малгүй өрхийг малжуулах, мал сүргээ даатгалд хамруулах, татвараа бүрэн төлөх, малаа эрүүлжүүлэх, ажлын байр нэмэгдүүлэх зэргээр мал, сүргээ тогтмол өсгөн, сумын сайн малчнаар шагнагдаж байсан малчдыг аймгийн “Аварга малчин” үнэмлэх, тэмдгээр шагнана.

3.1.3. **Аймгийн “Алдарт уяач” цол, тэмдгийг доорх болзол хангасан уяач нарт олгоно.**

- Монгол Улсын үндэсний их баяр наадамд уяж, сойсон хурдан хүлэг морь нь түрүүлж, айрагдсан, Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоолоор зохион байгуулагдаж байгаа бүсийн хурдан морины уралдаанд уяж, сойсон хурдан хүлэг морь нь түрүүлсэн уяач нарт,



Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоолоор зохион байгуулагдаж байгаа бүсийн хурдан морины уралдаанд уяж, сойсон хурдан хүлэг морь нь айрагдаж, аймгийн наадамд 3-аас доошгүй айраг хүртсэн уяач нарт,

Аймгийн наадамд уяж, сойсон хурдан хүлэг морь нь түрүүлсэн тохиолдолд 2 айргаар тооцож, Үндэсний их баярын наадмын тухай хуулийн 8.4-д заасан болзол хангасан уяач нарт

#### **3.1.4. Аймгийн “Оны онцлох байгууллага”;**

Аймгийн нийгэм, эдийн засгийн хөгжилд бодитой хувь нэмэр оруулж буй төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, хамт олныг тухайн жилийн “Оны онцлох байгууллага”-аар шалгаруулж, өргөмжлөл, мөнгөн шагналаар шагнаж урамшуулна.

“Оны онцлох байгууллага”-д нэр дэвшиж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага нь татвар, нийгмийн даатгал, эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийн хугацаа хэтэрсэн өргүй, төсвийн өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлсэн, байгууллагын орчны тохижилт нь жишиг болохуйц, тухайн байгууллагын ажилтан, албан хаагчдаас гэмт хэрэг зөрчилд холбогдоогүй, хууль тогтоомж, бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийг ханган ажилладаг, аймаг, сумын ард, иргэдийн дунд хүлээн зөвшөөрөгдсөн байна.

#### **3.1.5. Аймгийн “Оны онцлох хүн”;**

Шинжлэх ухааны салбарт шинэ нээлт, бүтээл туурвисан, тэргүүний техник, технологийг нэвтрүүлсэн, орон нутгийн бүтээн байгуулалтад томоохон хөрөнгө оруулалт хийсэн, төрийн захиргаа, урлаг, спорт, боловсрол, эрүүл мэнд, байгаль орчин, хөдөө аж ахуй, дэд бүтцийн салбарт онцгой амжилт гаргасан иргэний тухайн онд гаргасан амжилтыг нь тус тус хэлэлцэн “Оны онцлох хүн”-ээр шалгаруулж, өргөмжлөл, мөнгөн шагналаар шагнаж урамшуулна.

#### **3.1.6. Аймгийн Засаг даргын “Жуух бичиг”;**

Байгууллага, салбарын ой, бусад тэмдэглэлт өдрийг тохиолдуулан эрхэлсэн ажилдаа хөдөлмөрийн амжилт гаргаж, хамт олноо хошуучлан тухайн салбартаа 8-аас доошгүй жил тогтвор суурьшилтай ажилласан хүмүүсийг аймгийн Засаг даргын “Жуух бичиг”-ээр шагнана.

Аймгийн хөгжил, дэвшил болон гадаад хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхэд бодитой үнэтэй хувь нэмэр оруулж байгаа гадаадын иргэнийг аймгийн Засаг даргын “Жуух бичиг”-ээр шагнаж болно.

3.2. Дээрх шагналуудаас гадна Үндэсний Их баяр наадмын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.3, 7.4, 9 дүгээр зүйлийн 9.3-д заасны дагуу бөхчүүдэд “Начин”, “Заан”, “Харцага”, “Арслан” цол, харваачдад аймгийн “Мэргэн” цол олгох ба Үндэсний Их баяр наадамд амжилт үзүүлсэн бөх, уяач, харваачдад Монгол Улсын Засгийн газрын 2010 оны “Жишиг хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” 271 дүгээр тогтоолын дагуу мөнгөн шагналыг олгоно.

3.3. Онцгой гавъяа байгуулсан тохиолдолд аймгийн Засаг даргын шагналыг ажилласан жил харгалзахгүй олгож болно.

3.4. Нэг төрлийн шагналыг давхардуулан олгохгүй.



## ДӨРӨВ. ШАГНАЛД НЭР ДЭВШҮҮЛЭХ, ТОДОРХОЙЛОХ

4.1. Шагналд нэр дэвшигч нь Журмын гуравдугаар зүйлд заасан болзлыг хангасан байна.

4.2. Аймгийн Засаг даргын шагналаар шагнуулах санаачилгыг аймаг, орон нутгийн удирдлага, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжээс гаргана.

4.3. Аймгийн Засаг даргын “Жуух Бичиг”, “Оны онцлох хүн” шагналд нэр дэвшүүлэхээр тодорхойлохдоо дараах бичиг баримтыг бүрдүүлсэн байна. Үүнд:

4.3.1. Нэр дэвшигчийн анкет /хүснэгт 1/;

4.3.2. Нэр дэвшигчийн ажил байдлын тодорхойлолт;

4.3.3. Хамт олны хурлын тэмдэглэл;

4.3.4. Тухайн шагналаар шагнуулахыг дэмжсэн харьяалах төр болон төрийн бус байгууллагын албан бичиг

Шагналд нэр дэвшсэн иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажил байдлын тодорхойлолт нь үнэн зөв, ажлын үр дүн, гаргасан гавьяа зүтгэл, тухайн салбар, байгууллагын ажлын амжилтанд оруулсан хувь нэмэр нь тодорхой бөгөөд холбогдох судалгаа, тооцоогоор батлагдсан, байгууллагын дарга гарын үсэг зурж, тамга дарж баталгаажуулсан байна.

4.4. “Оны онцлох байгууллага” шагналд нэр дэвшүүлж тодорхойлохдоо дараах бичиг баримтыг бүрдүүлсэн байна. Үүнд:

4.4.1. Байгууллагын товч танилцуулга;

4.4.2. Байгууллагын тайлан /уг тайланд шагналын шалгуур үзүүлэлтэд дурдсан асуудлаарх байгууллагын гаргасан амжилт, ололтын талаар баримтжуулсан байна./;

4.4.3. Тухайн шагналаар шагнуулахыг дэмжсэн орон нутгийн дээд шатны байгууллагын албан тодорхойлолт;

4.4.4. Татвар, нийгмийн даатгал болон холбогдох байгууллагуудын албан бичиг;

4.5. Аймгийн “Аварга малчин”-аар шалгаруулахаар тодорхойлохдоо дараах бичиг баримтыг бүрдүүлсэн байна. Үүнд:

4.5.1. Малчны товч анкет /Энэхүү шагналын журмын 1 дүгээр маягтын дагуу/;

4.5.2. Ажлын үзүүлэлт /Энэхүү шагналын журмын 2 дугаар маягтын дагуу/;

4.5.3. Багийн Иргэдийн Нийтийн Хурлын тэмдэглэл;

4.5.4. Сумын Засаг даргын хүсэлт;

4.5.5. Сумын Засаг даргын Зөвлөлийн хурлын шийдвэр, хүсэлт;

4.5.6. Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын дүгнэлт, санал ;

4.5.7. Холбогдох байгууллагуудаас гаргасан баталгаа, тодорхойлолт /Цагдаа, мал эмнэлэг, үржлийн нэгж, нийгмийн даатгал, татварын бичиг гэх мэт/;

4.6. Сумын аварга малчин болсноос хойш гурваас доошгүй жил тогтвортой амжилт гаргасан, энэхүү журмын болзол, шалгуур үзүүлэлтийг хангасан 3 хүртэл малчныг тухайн сумын Засаг даргын Тамгын газраас аймгийн аварга малчнаар шалгаруулахаар тодорхойлж, багийн Иргэдийн Нийтийн Хурлаар хэлэлцүүлсэн шийдвэр, сумын Засаг даргын тодорхойлолт, хүсэлтийн хамт жил бүрийн 01 дүгээр сарын 05-ны дотор аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газарт хүргүүлнэ.

4.7. Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар нь сумын ЗДТГ-аас ирүүлсэн аймгийн аваргад тодорхойлогдсон малчны холбогдох бичиг баримтыг хянан үзээд шаардлагатай бол газар дээр нь шалгаж, дүгнэлт гарган нэр дэвшигчдийн материалыг жил бүрийн 1 дүгээр сарын 10-ны дотор аймгийн Засаг даргын Тамгын газарт хүргүүлнэ.

4.8. Энэ журам батлагдахаас өмнө нь аймгийн сайн малчин болж байсан малчныг "Аймгийн аварга малчин"-тай адилтган үзнэ.

4.9. Үндэсний Их баяр наадмын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-д заасан болзол хангасан уяачид "Аймгийн Алдарт уяач" цол олгуулах хүсэлтийг холбогдох баримт бичгийг бүрдүүлэн аймгийн Уяачдын холбооноос жил бүрийн 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор аймгийн Засаг даргын Тамгын газарт хүргүүлнэ.

4.10. Сумдын Засаг даргын Тамгын газар, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжүүд "Оны онцлох байгууллага", "Оны онцлох хүн"-д нэр дэвшигчийн материалыг жил бүрийн 12 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор аймгийн Засаг даргын Тамгын газарт хүргүүлнэ.

4.11. "Жуух бичиг" шагналд нэр дэвшигчдийн материалыг тухайн тэмдэглэлт өдрөөс ажлын 15 хоногийн өмнө аймгийн Засаг даргын Тамгын газарт ирүүлсэн байх шаардлагатай.

#### **ТАВ. ШАГНАЛЫН АСУУДЛЫГ ШИЙДВЭРЛЭХ, ОЛГОХ**

5.1. Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс нь аймгийн Засаг даргын шагналд тодорхойлсон шагналын материалын бичиг баримтын бүрдлийг, холбогдох бодлогын хэлтсүүд шагналд нэр дэвшигчдийн шагнуулах үндэслэл, тодорхойлолтыг хянан үзэж, дор дурдсан хугацаанд шагналын материалыг аймгийн Засаг даргын зөвлөлийн хурлаар тус тус хэлэлцүүлнэ. Үүнд:

5.1.1. Аймгийн "Аварга малчин", "Алдарт уяач"-д нэр дэвшигчдийн материалыг жил бүрийн 01 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор;

5.1.2. Аймгийн "Оны онцлох хүн", "Оны онцлох байгууллага"-д нэр дэвшигчийн материалыг жил бүрийн 12 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор;

5.1.3. "Хүндэт дэвтэр"-т бичих болон "Жуух бичиг"-ээр шагнах асуудлыг тухай бүр;

5.2. Аймгийн Засаг даргын "Жуух бичиг" шагналыг Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс, "Оны онцлох байгууллага", "Оны онцлох хүн", аймгийн "Аварга малчин", "Хошой аварга малчин" "Алдарт уяач" шагналыг Тамгын газрын холбогдох бодлогын хэлтсүүд аймгийн Засаг даргын зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх ба шагналын олгох асуудлыг Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс тус тус хариуцна.

5.3. "Аймгийн "Аварга малчин", "Хошой аварга малчин", "Алдарт уяач" шагналыг билгийн тооллын хаврын тэргүүн сарын шинийн нэгэнд малчид, уяачдад гардуулан өгнө.

5.4. "Оны онцлох хүн", "Оны онцлох байгууллага" шагналыг аймгийн Шинэ жилийн нэгдсэн арга хэмжээн дээр гардуулна.



5.5. Аймгийн Засаг даргын шагналд дагалдах мөнгөн шагнал болон үнэ бүхий зүйлийн мөнгөний хэмжээ, олгох хүний тоо:

№	Шагналын нэр	Олгох шагналын хэмжээ	Жилд олгох хүний тоо
1	“Хүндэт дэвтэр”-т бичигдсэн тухай дурсгалын гэрчилгээ	300 000 төгрөг	Болзол хангасан тохиолдолд
2	Аймгийн “Аварга малчин” цол, тэмдэг	500 000 төгрөгийн үнэ бүхий дурсгалын зүйл	5 хүртэл
3	Аймгийн “Алдарт уяач” цол, тэмдэг	500 000 төгрөгийн үнэ бүхий дурсгалын зүйл	Болзол хангасан тохиолдолд
4	Аймгийн “Оны онцлох байгууллага”	500 000 төгрөг	3 хүртэл /Төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж байгууллага тус бүрээс/
5	Аймгийн “Оны онцлох хүн”	200 000 төгрөг	6 хүртэл
6	Аймгийн Засаг даргын “Жуух бичиг”	50 000 төгрөг	-

5.6. Шагналд зарцуулагдах хөрөнгийг аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс зарцуулна.

### **ЗУРГАА. БУСАД**

6.1. Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь аймгийн Засаг даргын шагналаар шагнагдсан иргэдийн талаар мэдээллийн сантай байх ба санг шагналын төрөл, олгосон хугацаа, огноогоор төрөлжүүлсэн байна.

6.2. Мэдээллийн сангийн бүрдүүлэлт, баяжилт хөдөлгөөн болон аймгийн Засаг даргын шагналд тодорхойлж ирүүлсэн шагналын материалуудыг буцаан хүргүүлэх болон шагнагдагсдын материалыг оны эцэст архивт хүлээн өгөх ажлыг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс хариуцна.

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН НЭРЭМЖИТ  
ШАГНАЛД НЭР ДЭВШИГЧИЙН ТОВЧ АНКЕТ

1. Овог нэр .....
2. Төрсөн, он, сар, өдөр .....
3. Регистрийн дугаар .....
4. Хүйс .....
5. Төрсөн аймаг, хот, /сум, дүүрэг/.....
6. Оршин суугаа газрын хаяг .....
6. Боловсрол, мэргэжил .....
7. Ажил эрхлэлтийн байдал .....

Цээж зураг  
/3x4/-ийн  
хэмжээтэй

№	Ажлын газрын нэр	Хугацаа	Эрхэлсэн ажил

8. Ажилласан хугацаа

Нийт ..... жил, үүнээс: Говьсүмбэр аймагт ..... жил, тухайн салбарт ..... жил,

тухайн хамт олны дотор ..... жил.

9. Шагнагдсан байдал .....

10. Нэр дэвшиж байгаа шагналын төрөл:

11. Шагнуулах үндэслэл:

Тодорхойлсон байгууллагын эрх бүхий  
албан тушаалтны нэр, гарын үсэг

...../

/

/Тамга/

**АЙМГИЙН “АВАРГА МАЛЧИН”-ААР ТОДОРХОЙЛОГДОЖ БАЙГАА  
МАЛЧНЫ ТОВЧ АНКЕТ**

1	Сум, багийн нэр		Цээж зураг /3x4/-ийн хэмжээтэй
2	Ургийн овог		
3	Эцгийн / эх / нэр		
4	Нэр		
5	Төрсөн он, нас хүйс		
6	Боловсрол		
7	Ам бүлийн гишүүдийн тоо		
8	Улсад ажилласан нийт хугацаа, хийж байсан ажил		
9	Малчнаар ажилласан хугацаа		
10	Төр засгаас авсан шагнал, огноо		
11	Сумын аварга малчнаар шалгарсан он, үнэмлэхийн дугаар		

Тодорхойлсон байгууллагын эрх бүхий  
албан тушаалтны нэр, гарын үсэг

...../

/

/Тамга/



**АЙМГИЙН “АВАРГА МАЛЧИН”-ААР ТОДОРХОЙЛОГДОЖ БАЙГАА  
\_\_\_\_\_СУМЫН МАЛЧИН\_\_\_\_\_НЫ  
АЖЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ**

Үзүүлэлт	Малын төрөл	Онууд		
		.....ОН	.....ОН	.....ОН
<b>Нэг: Малын төрөл тоо</b>				
1.Оны эхний мал бодод шилжүүлснээр	<b>Бүгд</b>			
2. Оны эхний мал	<b>Бүгд</b>			
Үүнээс:	Тэмээ			
	Адуу			
	Үхэр			
	Хонь			
	Ямаа			
3. Хээлтэгч	<b>Бүгд</b>			
Үүнээс:	Ингэ			
	Гүү			
	Үнээ			
	Эм хонь			
	Эм ямаа			
4. Хээлтүүлэгч	<b>Бүгд</b>			
Үүнээс:	Буур			
	Азарга			
	Бух			
	Хуц			
	Ухна			
5. Бойжуулсан төл	<b>Бүгд</b>			
Үүнээс:	Ботго			
	Унага			
	Тугал			
	Хурга			
	Ишиг			
6. Зах зээлд борлуулсан мал	<b>Бүгд</b>			
Үүнээс:	Тэмээ			
	Адуу			
	Үхэр			
	Хонь			
	Ямаа			
7.Үржилд худалдсан мал	<b>Бүгд</b>			
Үүнээс:	Тэмээ			
	Адуу			

	Үхэр			
	Хонь			
	Ямаа			
8. Малжуулахад өгсөн мал	<b>Бүгд</b>			
Үүнээс:	Тэмээ			
	Адуу			
	Үхэр			
	Хонь			
	Ямаа			
9. Зүй бусаар хорогдсон мал	<b>Бүгд</b>			
	Тэмээ			
Үүнээс:	Адуу			
	Үхэр			
	Хонь			
	Ямаа			
10. Өөрийн хэрэгцээнд хэрэглэсэн мал	<b>Бүгд</b>			
	Тэмээ			
Үүнээс:	Адуу			
	Үхэр			
	Хонь			
	Ямаа			
11. Оны эцэст тоологдсон мал	<b>Бүгд</b>			
	Тэмээ			
Үүнээс:	Адуу			
	Үхэр			
	Хонь			
	Ямаа			
12. Оны эцэст байгаа хээлтэгч	<b>Бүгд</b>			
	Ингэ			
	Гүү			
	Үнээ			
	Эм хонь			
	Эм ямаа			
13. Хээлтүүлэгчийн тохироо	Буур			
	Азарга			
	Бух			
	Хуц			
	Ухна			
Хээлтэгчийн эзлэх хувийн жин	Бод-40			
	Бог-55			
<b>Хоёр: Ашиг шим ашиглалтын байдал</b>				
14. Оны эхний нэг малаас үйлдвэрлэсэн мах /кг амьдын жингээр/	<b>Бүгд</b>			
Үүнээс	Тэмээний мах			
	Адууны мах			



	Үхрийн мах			
	Хонины мах			
	Ямааны мах			
15. Нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Тэмээний ноос /кг/			
	Хонины ноос /кг/			
	Ямааны ноолуур /кг/			
	Мах үйлдвэрлэл /кг/			
	Сүү /л /			
16. Бүтээгдэхүүнээс олсон нийт орлого /мян.төг/ Үүнээс:	Бүгд			
	Мал борлуулснаас			
	Махнаас			
	Ноос, ноолуураас			
	Сүүнээс			
	Арьс, ширнээс			
	Бусад			
17.Өөрийн хүчээр бэлтгэсэн тэжээл /тн/	Өвс			
	Гар тэжээл			
	Хужир шүү			
18. Хадлангийн талбай	Талбайн хэмжээ м <sup>2</sup>			
	Авсан ургац Тн			
19. Хашаа, хороо	Хашааны тоо			
	Багтаамж /хонин.тол/			
20. Худаг уст цэг	Худгийн тоо			
	Хүчин чадал л/сек			
22. Татвар төлөлт	Эрүүл мэндийн даатгал	Төгрөгөөр		
	НД-ын шимтгэл	Төгрөгөөр		
	Бусад, автомашин	Төгрөгөөр		
23. Малын даатгал	Даатгуулсан малын тоо			
	Төлсөн хураамж			

Тайлбар: Дээрх үзүүлэлтүүдийг улсын тооллого, бусад холбогдох материалыг үндэслэн баталгаажуулна.

Баталгаажуулсан:

Сумын Засаг дарга ..... /...../

Багийн Засаг дарга ..... /...../

Сумын ЗДТГ-ын Мал эмнэлэг, үржлийн тасгийн дарга ...../...../

**АЙМГИЙН “АВАРГА МАЛЧИН”-Д ТОДОРХОЙЛОГДОЖ БАЙГАА  
СУМЫН МАЛЧИН-НЫ  
АЖЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ, ТОДОРХОЙЛОЛТЫН БАТАЛГАА**

№	Баталгаа гаргасан байгууллага, албан тушаалтан	Баталгаажуулах үзүүлэлт	Баталгааны материалын он, сар, өдөр, дугаар	Гарын үсэг, тэмдэг
1	Сумын Засаг дарга	<ul style="list-style-type: none"><li>- Малын индексжүүлсэн даатгалд малаа хамруулж, малчин өрхийн гишүүд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу эрүүл мэндийн даатгал, нийгмийн даатгалын шимтгэл төлсөн эсэх;</li><li>- Мал аж ахуйн үйлдвэрлэл эрхэлж, цагаан идээ боловсруулах зэргээр ажлын байрыг нэмэгдүүлэх болон орон нутагтаа ядуурлыг бууруулахад тодорхой хувь нэмэр оруулсан эсэх;</li><li>- Мал аж ахуйн үйлдвэрлэл эрхлэхдээ залуу малчин, шинээр мал маллаж байгаа иргэн, өрхөд мал маллах туршлагаа зааж сурган шавь малчинтай болсон эсэх;</li><li>- Сүүлийн гурван жил дараалан малын зүй бус хорогдол гаргаагүй, бодод шилжүүлснээр 100-гаас доошгүй толгой малтай байгаа эсэх;</li><li>- Сүрэгт эзлэх хээлтэгч мал нь бог малд 55, бод малд 40-өөс доошгүй хувьд хүрсэн, эр, сувай малыг эдийн засгийн эргэлтэд эрт оруулж байгаа эсэх;</li><li>- Сүүлийн гурван жил дараалан оны эхний 100 хээлтэгчээс бойжуулсан төлийн тоо орон нутгийн дундаж түвшнээс илүү байж, хээлтэгч бүрээс төл бойжуулсан эсэх;</li><li>- Малчин бүр хонин толгойд 1 кг өвсөөр тооцож, хонин толгойд шилжүүлсэн нийт малын 25%-г 60 хоног тэжээх өвс, хадлан, хүрэлцэхүйц хэмжээний гар тэжээл, өвсөн дарш, хүчит тэжээлийг жил бүр бэлтгэж нөөцөлсөн эсэх;</li></ul>		
2	Багийн Засаг дарга	<ul style="list-style-type: none"><li>- Мал аж ахуйн үйлдвэрлэл эрхэлж, цагаан идээ боловсруулах зэргээр ажлын байрыг нэмэгдүүлэх болон орон нутагтаа ядуурлыг бууруулахад тодорхой хувь нэмэр оруулсан байх;</li><li>- Мал аж ахуйн үйлдвэрлэл эрхлэхдээ залуу малчин, шинээр мал маллаж байгаа иргэн, өрхөд мал маллах туршлагаа зааж сурган шавь малчинтай болсон байх;</li><li>- Өөрийн нутаг бэлчээрийн даацад малын тоог тохируулан сумын бэлчээрийн менежментийн төлөвлөгөөний дагуу бэлчээрийг хуваарийн дагуу ашиглах, отор хийх, сэлгэн өнжөөх зэргээр бэлчээр хамгаалах арга хэмжээ авдаг байх;</li></ul>		



3	Сумын Мал эмнэлэг, үржлийн тасаг	<p>- Мэргэжлийн байгууллагаас ангилалт хийж удам гарвал, ашиг шимийг нь тогтоосон, стандартын шаардлага хангасан малыг үржилд ашигладаг, малаа сумын мал эмнэлэг, үржлийн тасгийн бүртгэлд хамруулсан байх;</p> <p>- Тухайн орон нутагт дасан зохицсон, стандартын шаардлага хангасан удам гарвал нь тодорхой ашиг шим өндөр өсвөр 30 хүртэл толгой үржлийн малыг иргэд, аж ахуйн нэгжид жил бүр борлуулсан байх;</p> <p>- Нэг малаас авч байгаа ашиг шим нь тухайн орон нутагт үржүүлж байгаа үүлдэр, омгийн малын ашиг шимийн дундаж үзүүлэлтээс дээгүүр байх;</p> <p>Баталгаажсан үүлдэр, омгийн малаар малын чанар сайжруулах арга хэмжээ авсан байх;</p> <p>- Мал аж ахуйн үйлдвэрлэл эрхэлж, цагаан идээ боловсруулах зэргээр ажлын байрыг нэмэгдүүлэх болон орон нутагтаа ядуурлыг бууруулахад тодорхой хувь нэмэр оруулсан байх;</p> <p>- Малыг алс оторлох, нүүдэл хийхдээ сумын мал эмнэлэг, үржлийн тасгийн эмчээр мал эмнэлгийн үзлэг хийлгэн тодорхойлолт авч хэвшсэн байх;</p>		
4	Аймгийн Татвар, Нийгмийн даатгалын хэлтэс	<p>- Малын индексжүүлсэн даатгалд малаа хамруулж, малчин өрхийн гишүүд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу эрүүл мэндийн даатгал, нийгмийн даатгалын шимтгэл төлсөн байх;</p>		
5	Даатгалын байгууллага	<p>- Малын индексжүүлсэн даатгалд малаа хамруулж, малчин өрхийн гишүүд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу эрүүл мэндийн даатгал, нийгмийн даатгалын шимтгэл төлсөн байх;</p>		
6	Аймгийн Цагдаагийн байгууллага	<p>- Тодорхойлогдож байгаа малчин нь малын хулгайн гэмт хэрэгт холбогдож байгаагүй байх</p>		

Тайлбар:

1. Холбогдох баримтыг хавсаргаагүй бол баталгаа хүчингүйд тооцогдоно.
2. Дээрх үзүүлэлт тус бүрээр баталгаа гаргана.

Баталгаажуулсан:

Сумын Засаг дарга ..... /...../

Багийн Засаг дарга ..... /...../

Сумын ЗДТГ-ын Мал эмнэлэг, үржлийн тасгийн дарга ...../...../